

Nieuwsbrief 2009

Redactie Peter Visser

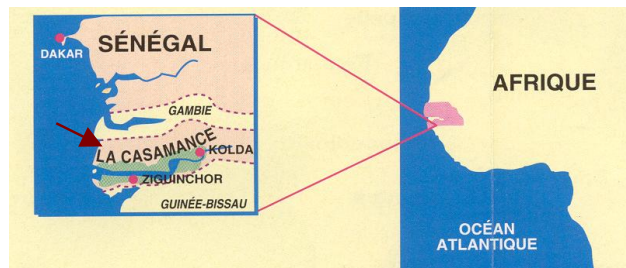
De stichting Agro Casa richt zich op plattelandsontwikkeling (inmiddels bijna 10 jaar) in de Casamance, een gebied in Zuid-Senegal. De activiteiten concentreren zich vooral aan de Atlantische kust, hemelsbreed zo'n 20 km onder de grens met Gambia.

Doel van de Stichting is het bereiken van een situatie waarin de partnerorganisaties in de Casamance geheel zelfstandig uitvoering kunnen geven aan de activiteiten voor de ontwikkeling van de regio, zoals omschreven in onze missie. De rol van Agro Casa komt dan meer op de achtergrond. Agro Casa staat uiteraard open voor nieuwe initiatieven.

De bijdrage van Agro Casa is met name gericht op kennisoverdracht en de toepassing daarvan in de praktijk. Dit is misschien wel de belangrijkste vorm van "duurzaamheid". Volgorde: Idee, plan, actie, evaluatie.

Gevestigd in Wageningen

Secretariaat:
De Twee Gebroeders 23
9207 CK Drachten
Tel. 0512 542905,
e.mail: info@agrocasa.nl
www.agrocasa.nl
Banknummer 36 27 56 120
tnv Agro Casa te Barneveld

Januari

Het bestuur van de boerenorganisatie UPAC heeft, na een lang voortraject, een belangrijke stap gezet naar continuïteit en verdere professionalisering. Er is een beleidsplan opgesteld en er is besloten om een directeur, Chef Exécutant, aan te stellen. In een selectieprocedure is de keus bepaald op Ibrahima Koutoubu Sonko. Hij heeft aan de universiteit van Dakar gestudeerd in geografie, geschiedenis en recht. Ibrahima ziet een geweldige uitdaging in de UPAC en aanvaardt de functie graag. Zijn belangrijkste opdracht is om een toegevoegde waarde van UPAC te realiseren door o.a.:

- waardevermeerdering van de organisatie als zodanig
- projecten genereren en coördineren
- opzetten van voordelige in- en verkooplijnen
- actieve ledenwerving, duidelijk maken aan de leden wat ze aan UPAC hebben.

Ibrahima is per 1 januari aangesteld voor een half jaar, met uitzicht op aanstelling voor onbepaalde tijd. Agro Casa staat de eerste jaren garant voor een deel van het salaris.

Februari

Dankzij een donatie van speciale poters voor de tropen door HZPC en Farm Frites Gambia is opnieuw een praktijkproef gedaan met aardappelen. Dit is door de warmte en wisselende vochtigheid een lastige teelt. De resultaten waren wisselend.

De telersgroep aardappelen

Er zal een vervolg komen met ruim aandacht voor verdere praktische instructie, uitwisseling ervaringen, goed teeltmateriaal en hygiëne. Er is ruime belangstelling en enthousiasme in het gebied. De beste bouwperiode is november tot mei.

Vanuit de UPAC wordt meegedeeld dat de oogsten op zich goed geweest zijn. Er was jammer genoeg minder zaai- en pootgoed beschikbaar door de droogte van vorig jaar. De oogsten waren daardoor wat minder maar betere prijzen maakten dat weer goed. Vanuit de overheid wordt erg aangedrongen op verhoging van de productie maar er wordt geen afnamegarantie afgegeven. De boeren blijven daarom voorzichtig met investeren.

Belangrijk is ook dat UPAC nu officieel is geregistreerd als organisatie en daardoor kan gaan deelnemen aan overheidsprogramma's. Belangrijk is te constateren dat we steeds weer onder de indruk zijn van de zware omstandigheden waarin deze mensen werken en ze toch het enthousiasme volhouden. UPAC heeft een vernieuwde versie gemaakt van het beleidsplan en zal deze verder uitwerken naar een concreet activiteitenplan.

Er worden steeds meer spanningen geconstateerd tussen akkerbouwers en tuinders enerzijds met de veehouders anderzijds omdat er te veel schade wordt veroorzaakt door loslopend vee zonder toezicht. UPAC wil proberen een verschuiving naar alternatieven te stimuleren: ophokken, intensievere varkensteelt, conditioneren voederaanbod.

Maart

De pilot varkenshouderij [UMUKUTA] loopt maar vraagt nog wel veel aandacht en begeleiding. Gerekend naar de plaatselijke omstandigheden is de stal erg modern.

De nieuwe stal

De resultaten zijn tot dusver nog niet zo geweldig, veel sterfte, laag gewicht. De wil om het goed te doen is er zeker maar er is nog onvoldoende niveau bereikt van de direct betrokkenen. Ook een regelmatige en kwalitatief goede voederverzorging is er nog niet en het fokmateriaal vraagt verdere verbetering. De bezetting wordt daarom voorlopig nog niet gemaximaliseerd. Voor het goed functioneren van de stal en de gewenste hygiëne zijn nog diverse maatregelen op het erf nodig: mestopslag, omheining, waterhuishouding.

Instructie door Arie Wingelaar

Deskundige Arie Wingelaar heeft tijdens zijn bezoek de mensen mondeling en schriftelijk verder geïnstrueerd en afspraken gemaakt voor de komende maanden.

April

Er is in deze aanloopfase veel aandacht geweest voor de schooltuin en de bijbehorende praktijkopleiding. Agro Casa heeft de benodigde financiën bij elkaar gekregen voor het opgezette plan. In aansluiting is een stappen- en tijdschema gemaakt. Onder begeleiding van Gerard Stout is een teeltplan opgesteld voor meerdere jaren. Het gewenste productieniveau wordt nu nog niet gehaald. Werving van leerlingen voor de geplande trainingen dit najaar blijft nog achter bij de verwachtingen.

Overleg met APE over de praktijkopleiding

Bij de APE (ouderraad scholen) is aangedrongen op een heldere en eenduidige aansturing vanuit het bestuur. Het plan voor nieuwbouw is omgezet in een renovatieplan van het bestaande gebouw. Als docent is, in een tijdelijke aanstelling, Moussah Badji aangetrokken, een ervaren tuinder met 'groene vingers'. Hij heeft met Wim Nijwening een conceptleerplan opgesteld. Alle betrokkenen gaan er voor om de start in het najaar goed te doen zijn.

Door de heren Wim Nijwening en Cees den Boer (van Farm Frites The Gambia) is een nader advies ontvangen mbt de aardappelteelt, mede op basis van de eerste ervaringen. Het

advies gaat met name over de te gebruiken rassen, het beheer van het pootgoed en de zo belangrijke hygiëne en uiteraard over de plantmethode. Dit advies zal de basis vormen voor een concreter plan van aanpak voor de aardappelteelt.

Mei

De pilot sanitatie-unit op het erf van de grootfamilie Diassy (ongeveer 100 mensen) blijkt goed aan te slaan.

Oud & Nieuw

De unit wordt goed gebruikt en het beheer levert geen grote problemen op. De vrouwen verzorgen het legen van de emmer met feces op de compostplaats en het uitgieten van het afvalwater (toilet- en waswater) bij de gewassen verzorgen. Ze geven aan dat dit dagelijks werk goed te doen is. Wel grappig is dat sommige mannen denken dat het te zwaar is voor de vrouwen. Zij zien meer in grotere reservoirs die enkele malen per jaar - door de mannen- geleegd kunnen worden. Je ziet de vrouwen denken

Stimulerend is dat de groei van de gewassen merkbaar beter is. Ook de hygiëne op het erf is verbeterd en dat zal hopelijk leiden tot een beter gezondheid. Het bewustzijn daarover is duidelijk merkbaar.

Bananenbomen groeien goed op was- en toiletwater

Gelet op het goede resultaat, animo en enthousiasme is de bouw van nog enkele units voorbereid en inmiddels is de 2e unit ook gestart. Het ontwerp is op basis van de ervaringen wat aangepast en zó dat meer lokale materialen gebruikt kunnen worden en het nog wat goedkoper kan.

Enkele leden van de werkgroep sanitatie

Onder het Comité de Forage is nu een aparte werkgroep Sanitatie opgezet. De samenstelling houdt rekening met de verschillende bevolkingsgroepen.

Dankzij financiële steun van 'Aqua for All' is het mogelijk om de nu goed functionerende drinkwatervoorziening verder uit te breiden van Abéné naar de buurdorpen Albadar, Diana en Colomba en om een nieuwe put te slaan. Het onlangs opgerichte waterbedrijf Casameau ontwikkelt zich in de goede richting.

Voor de medewerkers is verdere opleiding gepland en het bestuur, het Comité de Forage, is nu ook breder samengesteld.

Er is druk gezet op de afnemers door de zeer matige betalingsdiscipline mbt de waterrekeningen. Dat mensen die thuis bezorgd krijgen en moeten betalen is een hele cultuurverandering. Door dorpsoudsten, kerk en moskee is gewezen op het grote belang van het goede drinkwater maar ook op 'niet halen zonder betalen'. Toen een aantal wanbetalers werd afgesloten, zijn veel rekeningen alsnog voldaan.

Het slot ging er op

Juni

De coördinator van Agro Casa Gerrit Koeslag heeft een ontmoeting gehad met de wijzen van het dorp. De wijzen spraken uit dat Agro Casa veel betekent voor de ontwikkeling van het dorp. Inzet op kennisontwikkeling wordt gezien als het belangrijkste speerpunt maar men wil ook graag meer materieel te beschikking krijgen zoals een trekker. De wijzen verwachten weinig van de programma's van de Senegalese overheid. Men wil binnen de gemeenschap werken aan oplossingen voor het loslopend vee dat af en toe grote schade veroorzaakt bij de tuinders. De wijzen tonen zich bezorgd over het gebrek aan passend werk voor jongeren. Gerrit Koeslag heeft toegelicht dat het beleid van Agro Casa met name gericht is op capaciteitsopbouw, kennisontwikkeling, drinkwater en sanitatie. Ook dat Agro Casa een grote inspanning van het dorp verwacht om het praktijkonderwijs te doen slagen. UPAC bezint zich hoe ze een gezamenlijke inkoop van productiemiddelen van de grond kunnen krijgen.

Bijvoorbeeld inkoop in Kafountine van vismeel voor de varkens

Het structurele probleem blijft dat men niet gewend is te sparen om te kunnen investeren. Agro Casa zal de mogelijkheden van een aanloopfinanciering bekijken.

Het bestuur van UPAC heeft de voorlopige aanstelling van Chef Exécutant Ibrahimia Sonko gecontinueerd.

Juli

Mbt het functioneren van de CREC-Abéné is Agro Casa tot de conclusie gekomen dat de band met de koepelorganisatie

InterCREC niet goed werkt. Er gaat structureel te weinig verantwoordelijkheid van InterCREC uit. Ondanks allerlei pogingen blijft de bank tekortschieten in rapportages en komt ook de beoogde groei niet tot stand. Een verandering in de organisatie van de bank vereist in het ingewikkelde lokale netwerk een zorgvuldige aanpak. In de najaarsmissie zullen we hier extra aandacht aan geven.

Tevergeefs bij de balie

Augustus & september

Er is overvloedig regen gevallen, zo veel dat er akkers zijn verspoeld. Ook is er schade gemeld aan de lemen huizen. Het zaai seizoen zal later beginnen. Voor de rijstbouw betekent het wel goed nieuws. Er is vooruitzicht op een goede oogst.

Oktober & november

De tuinbouwopleiding voor schoolverlaters, CIPH, is na een lange voorbereiding van start gegaan met een groep van 20, meest meisjes. Deze opleiding beoogt de kinderen een vaktechnische basis te geven voor een grotere kans op een zelfstandig bestaan.

De eerste groep leerlingen

Gerard Stout gaf adviezen in deze opstartfase.

Via Kafutafarm in Gambia is 500 kg aardappelpootgoed uitgezet op de schooltuin en bij de telersgroep.

Topkwaliteit

Uitladen

De resultaten zullen worden gevolgd en gerapporteerd.

Ook met UPAC zijn deze maand intensieve contacten geweest over het functioneren van de organisatie, het 'Fonds de Roulement' en de chef Exécutif. Er is nog duidelijk sprake van een leerfase.

De varkenshouders verenigd in UMUKUTA zijn met enthousiasme bezig met de pilot. De resultaten zijn behoorlijk verbe-

terd. Door deskundige Arie Wingelaar zijn met de groep verdere aandachtspunten afgesproken.

Instructie aan de telersgroep en een kijkje in de stal

De microbank CREC is in een zeer kritieke situatie verzeild geraakt. De verhouding uitstaand geld, aflossing en ingelegd spaargeld is fors uit balans. Op basis van een analyse door adviseur Gjalt Benedictus is tijdens demissie in november heel intensief overlegd met bankbestuur en management over een actieplan.

Overleg bankbestuur en leden van de missie

Het accent ligt op herziening van de leningscondities, persoonlijke inzet van de bestuurders bij het innen van achterlopende aflossingen en herstel van vertrouwen bij de bevolking. Agro Casa heeft enige ruimte geschapen door het verstrekken van een achterstallige lening.

December

Het Comité de Forage heeft een nieuwe naam gekregen: ASUFOR, Association des Usagers de Forage. In het bestuur zitten nu ook vertegenwoordigers uit de buurdorpen.

Door opstapelende problemen bij Casameau raakte de drinkwaterlevering in een dieptepunt. Er is een grote achterstand bij de inning van de waterrekeningen door wanbetaling. Daarom is er te weinig geld in kas om de hoge elektriciteitsrekeningen van Senelec te betalen. Die sloot daarop de elektra af. Spoedoverleg met Senelec, intern beraad en een vergadering met de dorpsraad leverde een aantal afspraken en acties op:

- Betalingsregeling rekeningen elektra.
- Via het regiobestuur gaat een brief naar Dakar met verzoek laag elektratarief vanwege de niet-commerciële doelstelling en het grote belang van goed drinkwater voor de arme dorpsgemeenschappen.

- Voorlichtingscampagne in de dorpen over het belang van goed drinkwater en de duurzame organisatie daarvan.
- Betalen voor aansluiting en sterk verbeterd contract.
- Maandelijkse facturering.
- Strak beleid afsluitingen.

Onze deskundigen Jacques van Paassen en Henry Jansen hadden bij het overleg en de acties een belangrijke rol.

Tenslotte

Met de berichten van de laatste maanden, lijkt het jaar wat in mineur te eindigen. Er gaat een aantal dingen niet zoals we zouden willen maar het is toch ook iedere keer goed te constateren dat er per saldo wel vooruitgang wordt gezien. Zo kunnen we constateren dat de basisschool zich ontwikkeld heeft, met steun van van Agro Casa, tot een voorbeeld school in de regio. In een actie van UNICEF voor 'De rechten van het kind' was de school in het najaar zelfs regionaal speerpunt.

Steun

Veel vrijwilligers van Agro Casa en giften van particulieren, diverse stichtingen en bedrijven - in 2009 Alfa & Omega-fonds, Fietsen voor Onderwijs, Hessel de Vriesstichting, Auke de Vries Architecten, Oanfiterfonds, NL ambassade in Dakar en Wilde Ganzen - maken het mogelijk, in combinatie met medefinancieringsorganisaties als Impulsis [ICCO, Kerk in Actie, Edukans], Rabo-Foundation en Aqua for All, om de projecten te realiseren. Hartelijk dank daarvoor. Hoe meer schouders eronder hoe meer de leefomstandigheden en het toekomstperspectief van de arme bevolking in dit deel van de Casamance kunnen verbeteren.

Voor het komende jaar zoeken we nog geld voor enkele sanitatie voorzieningen en voor leerlingensetjes.

Wat goed is om te weten:

Giften aan Agro Casa zijn fiscaal aftrekbaar [beschikking Belastingdienst 8099 86 176/53 976]

Anders gezegd: U kunt dus meer geven en het kost u netto niet meer. Uw hulp blijft hard nodig.

Het banknummer van Agro Casa is **36 27 56 120** tnv Agro Casa te Barneveld.

Kent u andere belangstellenden voor de nieuwsbrief en de activiteiten van Agro Casa?

Namen en [email]-adressen zijn welkom op:

info@agrocasa.nl of

petervicvisser@telfort.nl